

เรื่อง : การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชา สาระการเรียนรู้สังคมศึกษา 1

เรื่องการอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นและของชาติของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
โรงเรียนสิรินธร อําเภอเมือง จังหวัดสุรินทร์ ปีการศึกษา 2545 ภาคเรียนที่ 1
ที่เรียนโดยใช้แบบฝึก

อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ทองสุข วันแสน

ปีที่ทำการวิจัย 2545

บทคัดย่อของ

1. นายเทพพินกร	ภาษา	เลขที่ 5
2. นายมนตรี	จิตต์ハウ	เลขที่ 6
3. นายวัฒนา	แบ่งปัน	เลขที่ 7
4. นายอนุชิต	คณะชาติ	เลขที่ 11
5. นางสาวนิภาพร	การเพียร	เลขที่ 19
6. นางสาวสำราวย	เพิ่มทอง	เลขที่ 32

โปรแกรมวิชาสังคมศึกษา ระดับ ก.บ 4/3

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา 1 เรื่องการอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นและของชาติของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสิรินธร อําเภอเมือง จังหวัดสุรินทร์ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2545 ที่เรียนโดยใช้แบบฝึก

2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา 1 เรื่องการอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นและของชาติของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสิรินธร อําเภอเมือง จังหวัดสุรินทร์ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2545 ก่อนและหลังเรียนโดยใช้แบบฝึก

3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจในการเรียนวิชาสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา 1 เรื่องการอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นและของชาติของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสิรินธร อําเภอเมือง จังหวัดสุรินทร์ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2545 ภายหลังการเรียนโดยใช้แบบฝึก

วิธีการดำเนินการวิจัย

1. กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายในการทำวิจัยในชั้นเรียนครั้งนี้คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/4 โรงเรียนสตรีนาร อำเภอเมือง จังหวัดสุรินทร์ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2545 จำนวน 52 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง

2. การออกแบบการวิจัย

การวิจัยในชั้นเรียนครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง โดยได้ทำการทดลองกับนักเรียนกลุ่มเดียวมีการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนตามสัญลักษณ์ $O_1 \times O_2$

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยในชั้นเรียนเป็นการวิจัยเชิงทดลองเครื่องมือที่ใช้ในการทำวิจัย ได้แก่

3.1 แผนการสอนเป็นแผนที่คณะผู้วิจัยสร้างขึ้นสำหรับใช้ในการวิจัยจำนวน 3 แผน โดยแผนที่ 1 เรื่องการอนุรักษ์วัฒนธรรม และแผนที่ 2 เรื่องการอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นและของชาติ ใช้สอนแผนละ 1 คาบ แผนที่ 3 เรื่อง วิธีการนำภูมิปัญญาไปใช้ในชีวิตประจำวัน ใช้สอน 2 คาบ

3.2 นวัตกรรม การวิจัยในชั้นเรียนครั้งนี้ใช้แบบฝึกวิชาสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา 1 เรื่อง การอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นและของชาติ เป็นนวัตกรรมในการวิจัย จำนวน 3 ชุดดังนี้

(1) แบบฝึกเรื่องการอนุรักษ์วัฒนธรรม

(2) แบบฝึกเรื่องวิธีการอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นและของชาติ

(3) แบบฝึกเรื่องการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นไปใช้ในชีวิต ประจำวัน

3.3 เครื่องมือประเมินผล ในการทำวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้เครื่องมือในการทำวิจัย ครั้งนี้ดังนี้ คือแบบทดสอบวิชาสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา 1 เรื่องการอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นและของชาติ แบบเลือกคำตอบ 4 ตัวเลือกจำนวน 1 ชุด จำนวน 30 ข้อและแบบวัดความพึงพอใจในการเรียนจำนวน 8 ข้อ มี 1 ชุด

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยในชั้นเรียนครั้งนี้ คณะผู้วิจัยได้ดำเนินการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูลกับนักเรียนกลุ่มเดียว โดยมีการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน ดังนี้

4.1 ทำหนังสือขออนุญาตผู้บริหาร โรงเรียน ทำความเข้าใจกับครุในโรงเรียนและแจ้งวัดกุประสงค์กับนักเรียนกลุ่มทดลอง

4.2 ทำการทดสอบด้วยแบบทดสอบ วัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนเป็นการเก็บข้อมูลก่อนทดลอง (Pretest) โดยใช้เวลา 20 นาที ในวันจันทร์ที่ 16 กันยายน 2545

4.3 ดำเนินการสอนตามแผนที่กำหนดไว้ โดยใช้เวลาทดลอง 4 คาบ คาบละ 50 นาที ระหว่างวันที่ 16 กันยายน 2545 ถึงวันที่ 26 กันยายน 2545 วันจันทร์ที่ 16 กันยายน และวันจันทร์ที่ 23 กันยายน เริ่มเวลา 12.10 น. - 13.00 น. วันพุธหัสบดีที่ 19 กันยายน และวันพุธหัสบดีที่ 26 กันยายน เริ่มเวลา 08.30 น. - 09.30 น.

4.4 เมื่อดำเนินการทดลองเสร็จสิ้นลงตามเวลาที่กำหนดก็ทำการทดสอบทันทีด้วยแบบทดสอบฉบับเดียวกันกับการสอนก่อนเรียน เป็นการเก็บข้อมูลผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภายหลังการเรียนโดยใช้แบบฟีก (Posttest) ในวันพุธหัสบดีที่ 26 กันยายน 2545

4.5 การทดสอบเสร็จสิ้นลงก็ทำการวัดความพึงพอใจในการเรียนกับนักเรียนด้วยแบบวัดความพึงพอใจที่คณะผู้วิจัยสร้างขึ้นจำนวน 8 ข้อ ใช้เวลา 20 นาที ในวันที่ 26 กันยายน พ.ศ. 2545 และนำข้อมูลที่ได้จากการดำเนินการมาวิเคราะห์ตามขั้นตอนการวิจัย

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

คณะผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยตนเองโดยใช้เครื่องคิดเลขประกอบกับการศึกษาตัวอย่างจากเอกสารวิชาการ และงานวิจัยที่เป็นแนวทางคล้ายกันตามลายละเอียดต่อไปนี้

(1) วิเคราะห์คะแนนการสอนก่อนเรียน โดยการแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละของนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์ และไม่ผ่านเกณฑ์ รวมทั้งหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

(2) วิเคราะห์คะแนนการสอนหลังเรียน โดยการแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละของนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์ และไม่ผ่านเกณฑ์ รวมทั้งหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

(3) วิเคราะห์คะแนน โดยเปรียบเทียบความแตกต่างของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้ค่าสถิติ t-test ในกรณีกลุ่มตัวอย่างไม่เป็นอิสระต่อกัน

(4) วิเคราะห์คะแนนจากแบบวัดความพึงพอใจโดยการแจกแจงความถี่และหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยในชั้นเรียนครั้งนี้สามารถสรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลได้ดังนี้

1. การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสาระการเรียนรู้สังคมศึกษาสังคมศึกษา 1 เรื่อง การอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นและของชาติ ที่เรียน โดยการใช้แบบฟีกของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสตรีนธร อำเภอเมือง จังหวัดสุรินทร์ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2545 โดยการหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานก่อนเรียนและหลังเรียนผลปรากฏว่า กรณีก่อนเรียนนักเรียนผ่านเกณฑ์ คิดเป็นร้อยละ 28.84 ซึ่งผลการเรียนอยู่ในระดับต่ำ ($\bar{X} = 14.76, S = 4.87$)

และการผลีหลังเรียนนักเรียนผ่านเกณฑ์ คิดเป็นร้อยละ 75 ซึ่งผลการเรียนอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 20.57, S = 3.76$)

2. ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา1เรื่องการอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นและของชาติระหว่างก่อนและหลังเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสุรินทร์ อำเภอเมือง จังหวัดสุรินทร์ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2545 จำนวน 52 คน พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนโดยการใช้แบบฝึกสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 หรือเชื่อถือได้ 95 เปอร์เซ็นต์

3. ผลการศึกษาความพึงพอใจในการเรียนวิชาสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา 1 เรื่องการอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นและของชาติ โดยการใช้แบบฝึกพบว่าโดยภาพรวมความพึงพอใจในการเรียนอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.57, S = 1.07$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อแล้วจะพบว่ามี 4 ข้อที่คะแนนความพึงพอใจอยู่ในค่าระดับที่มีความพึงพอใจมาก คือด้านกิจกรรมการเรียนการสอน, ด้านอาจารย์ผู้สอน, นักเรียนเกิดความเข้าใจในการเรียน, นักเรียนสามารถนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน ได้ และอยู่ในระดับความพึงพอใจปานกลาง 4 ข้อ คือ ด้านสื่อการสอน, นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรม, เรียนเกิดความสนุกสนานในการเรียน และเกิดความสามัคคีในหมู่คณะ